



Playing God: Redeeming the Gift of Power
Andy Crouch
IVP Books 2013
288 sider

Anmeldt af **Arne H. Pedersen**

At magt korrupperer, og at fuldstændig magt korrupperer fuldstændigt, gjorde Lord Acton os opmærksom på for nogle hundrede år siden. Derfor kom det også som noget af en overraskelse, da jeg læste undertitlen på Andy Crouchs (redaktør på Christianity Today og medlem af bestyrelsen hos Fuller Theological Seminary) seneste bog, *Playing God: Redeeming the Gift of Power*. Hvordan kan magt være en gave? Andy Crouchs projekt med bogen er intet mindre end at forløse magten fra sit destruktive image, og genindsætte den som det, den er: En gave fra Gud.

Lord Actons pessimistiske syn på magt finder sikkert resonans hos de fleste, for magt forekommer altid at være et nulsumsforetagende i denne verden. Hvis min magt øges, må en andens magt uvægerligt blive mindre. Min magt øges på *bekostning* af andres magt. Ifølge Crouch er filosofen Friederich Nietzsche en af de fremmeste fortalere og fremelskere af dette syn på magt. Det kommer blandt andet til udtryk gennem Nietzsches postulat om, at alle mennesker – bevidst eller ubevidst – stræber efter almægtigheden. Dette må

nødvendigtvis ske på bekostning af andre mennesker, da disse andre mennesker jo naturligvis stræber efter det samme.

Andy Crouchs diagnosticering af ophavet for vor tids magtsyge forekommer mig præcis og velovervejet. Når man læser dissekeringen af Nietzsches magtsyn, er det ikke svært at relatere det til det ene konkrete eksempel efter det andet – både på den storpolitiske scene såvel som den hjemlige; for ikke at tale om de helt almindelige dagligdags eksempler, man også uden tvivl kommer i tanke om undervejs.

Men når vi skal finde ud af, hvad magt er ifølge Bibelen, og hvordan magt kommer til udtryk som gave, skal vi ifølge Crouch ud i en helt anden definition: "All true being strives to create room for more being and to expend its power in the creation of flourishing environments for variety and life, and to thrust back the chaos that limits true being. In doing so it creates other bodies and invites them into mutual creation and tending of the world, building relationships where there had been none: thus they then cooperate together in creating more power for more

creation. And the process goes on” (s. 51).

Sand bibelsk magt går ud på at skabe. Sand magt – magt inficeret med kærlighed – er ikke et nulsumsforetagende, men tværtimod en drivkraft for andre menneskers udfoldelse og opblomstring. Sand magt skaber rum for andre mennesker til at udleve deres fulde potentiale, som det er givet dem af Gud – nemlig at være bærere af hans billede, som vi alle er skabt i. Når mennesker bruger deres magt til at skabe afguder eller uretfærdighed er det et resultat af et forvrænget billede af magt – et forvrænget billede, som ultimativt forvrænger den gudbilledlighed, vi alle er bærere af.

Det er forunderlig læsning, når Crouch behændigt og uproblematisk navigerer igennem hele Bibelen, for at argumentere for sine pointer. Det er stringent og solidt underbygget, samtidig med at det er formidlet klart, spændende og tydeligt.

Lidt kritik skal der naturligvis også være plads til – særligt når det forekommer mig, at Crouch ikke helt tager konsekvensen af sit eget syn på magt. Når sand magt skaber – så må al falsk magt *ødelægge*. Det konstaterer Crouch også, når han skriver, at vold er den ultimative forvrængning af magt. “Violence is the worst way that power can go wrong,” skriver han. Og videre: “Violence is the last refuge of frustrated god players and idols gone bad, lashing out at those that will not bend to their demands and give in to their quest for control” (s. 137).

Det er en meget præcis analyse på, hvad vold er. Vold er den ultimative for-

vrængning af magt, for kærligheden findes ikke i den frygt, som volden medfører. Den krænkelse, som vold er – den ødelæggelse vold medfører, kan aldrig gøres hel igen. Crouch skriver: “A door can be replaced. But innocence can never be replaced, and innocence is always lost, along with many other infinitely precious things, in the wake of violence” (s. 134). Uskyld er altid tabt i voldens kølvand. Alligevel synes Crouch ikke helt at turde tage konsekvenserne af dette, for han taler stadig om, at vold kan retfærdiggøres. Denne tilsyneladende modsætning uddyber han desværre ikke yderligere.

Selvom toregimentelæren ikke nævnes i *Playing God*, mener jeg stadig, at bogen er yderst relevant i en diskussion af Luthers gamle lære. For ligesom Crouchs bog handler toregimentelæren ultimativt om, hvordan vi skal forholde os til den magt, som vi kan konstatere, vi har over hinanden – om det så er mellemmenneskeligt eller institutionelt. Måske kunne fyrsten, som gjorde Luther bekendt med sine bekymringer, mærke, at magten gjorde noget dårligt ved ham, så han behøvede vejledning. Luthers svar var en differentiering mellem to regimenter. Crouchs vejledning synes at have et noget mere positivt fortegn: Magt er godt, for magt er gudvillet. Men magten må altid ledsages af kærlighed til næsten.

Valget står heldigvis ikke mellem enten Luther eller Crouch, for de bidrager hver for sig til en øget forståelse af, hvordan Gud vil, vi skal forholde os til den magt, *han* har givet os.